

Suonenjoen hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman 2025-2029 hyväksyminen

Kaupunginhallitus 31.03.2025 § 87

Valmistelija: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen, p. 041 7323434

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain (410/2015, 1 §) mukaan kunnan keskeisimpiä tehtäviä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6§ mukaan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä hyvinvointia tukevista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. Tämän lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Esiteltävä hyvinvointikertomus on ensimmäinen osa laajaa hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa 2025–2029 ja se täydentyy suunnitelmaosalla syksyllä 2025. Kyseessä on lain edellyttämä laaja, kerran valtuustokaudessa laadittava hyvinvointikertomus. Hyvinvointikertomuksessa keskitytään erityisesti valtuustokaudelle 2021-2025 asetettujen hyvinvointitavoitteiden ja -toimenpiteiden toteutumisen raportointiin.

Hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 painopisteet ovat: osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen, vanhemmuus vahvistuu, itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen, mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy, tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen sekä hyte-resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistuminen

Kertomus sisältää myös hyvinvoinnin vuosiraportin 2024, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä suunnitelman ikäihmisten hyvinvoinnista toteutumisen arvioinnin. Kertomuksen lopussa esitetään painopisteitä uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmatyön pohjaksi.

Hyvinvointikertomuksen kokoamisesta vastasi HYTE-johtoryhmä, johon kuuluvat kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö (hytekoordinaattori), ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön palveluohjaaja, järjestökoordinaattori sekä hyvinvointialueen ja ev.lut. seurakunnan edustus. Kertomustyön sihteerinä toimi hyvinvoinnin ja vapaa-ajanpäällikkö.

Johtopäätöksinä voidaan todeta, että kokonaisuutena hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on Suonenjoella laaja-alaista ja vaikuttavaa. Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja hyvät toimintatavat ovat käytössä laajasti eri toimialoilla (esim. poissaolojen seuranta kouluissa, kulttuurin Kaikukortti). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ovat vahvistuneet ja resurssia hyte-työhön, ehkäisevään päihde- ja mielenterveystyöhön, kotoutumisen edistämiseen, asumisneuvontaan ja järjestötyöhön on vahvistettu. Osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet kouluissa ovat lisääntyneet, kirjasto ja kulttuuripalveluiden käyttö on

lisääntynyt ja erilaisiin liikuntamahdollisuuksiin on panostettu. Työllisyys on hyvällä tasolla ja rakennetyöttömyyttä on vain vähän.

Hyvinvointityön taustalla olevista indikaattoreista on koostettavissa kehittämiskohteita eri väestöryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Huolta aiheuttaa lasten ja nuorten yksinäisyys, peruskoulun jälkeisten koulukeskeytymisten lisääntyminen sekä vanhempien lapsiin kohdistaman väkivalta. Terveellisten elintapojen osalta huomiota on kiinnitettävä 13-16-vuotiaiden ylipainon lisääntymiseen (erityisesti pojat), terveellisten ruokailutottumusten vahvistamiseen sekä liikunnallisen elämäntavan lisääntymiseen yläkoulu- ja lukioikäisillä. Koulukiusaamisen vähentäminen, uupumiseen ja ahdistuksen kokemuksiin puuttuminen erityisesti yläkoulu- ja lukioikäisillä sekä päihdekasvatuksen lisääminen jo alakouluikäisille sekä lukioikäisten päihteiden käyttöön vaikuttaminen vahvistavat mielen hyvinvointia ja ehkäisevät riippuvuuksia tulevaisuudessa. Väestön ikääntymisen huomiointi kaikessa toiminnassa ja erityisesti kaatumisten ehkäisy, kokemus mahdollisuudesta vaikuttaa kunnan päätöksentekoon ja luottamus päättäjiin sekä työikäisten luottamus asuinseudun tulevaisuuteen vaativat huomiota tulevaisuudessa. HYTE-prosessien osalta jatkossa keskittyminen erityisesti yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan, eri ryhmien ja suunnitelmien väliseen koordinaatioon ja ennakkovaikutusten arvioinnin systemaattiseen käyttöön.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelmatyötä jatketaan suunnitelmaosuuden työstämisellä yhteistyössä kuntalaisten, kaupungin toimialojen, luottamushenkilöiden ja eri sidosryhmien kanssa edellä mainittujen kehittämiskohteiden pohjalta. Laaja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 tulee valtuustolle hyväksyttäväksi syksyllä 2025.

Liitteenä:

- Suonenjoen kaupungin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029: OSA 1 hyvinvointikertomuksen hyvinvointianalyysi vuosista 2021-2025

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus vastaa kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin sekä kuntalaisten osallistamisen edistämisestä.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus osaltaan hyväksyy liitteenä olevan Suonenjoen kaupungin hyvinvointikertomuksen hyvinvointianalyysin (2021-2025) ja saattaa sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Laaja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 tulee valtuuston hyväksyttäväksi syksyllä 2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pidettiin kokoustauko klo 18:13 – 18:20.

Valmistelija: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen,
p. 041 7323434

Ehdotus Kaupunginhallitus esittää liitteenä olevan Suonenjoen kaupungin hyvinvointikertomuksen hyvinvointianalyysin (2021-2025) kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Suonenjoen hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa 2025-2029 oli esittelemässä hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen.

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 16.02.2026 § 22
356/12.03.01.05/2022

Valmistelija: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen p. 041 732 3434

Kuntalain (1 §, 37 §) ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (6 §) mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä tehdä yhteistyötä hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä (HYTE-työ). Kunnan tulee laatia valtuustokausittain HYTE-työtä ohjaamaan laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Suonenjoen kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029 on laadittu kahdessa osassa. Ensimmäinen osa eli hyvinvointikertomus sisältää tilastojen valossa kootun yhteenvedon hyvinvoinnin nykytilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä edellisen valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arvioinnin. Hyvinvointikertomus on esitelty kaupunginvaltuustolle 28.4.2025 ja se on toiminut kokonaisuuden toisen osan eli hyvinvointisuunnitelman pohjana.

Suonenjoen kaupungin HYTE-johtoryhmä on valmistellut liitteenä olevan laajan hyvinvointisuunnitelman 2025-2029. Suunnitelma sisältää lasten- ja nuorten sekä ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman, ehkäisevän päihdetyön suunnitelman, osallisuussuunnitelman ja arjen turvallisuussuunnitelman. Suunnitelmaan on koottu hyvinvointikertomuksesta nousseiden hyvinvointivajeiden pohjalta asetetut tavoitteet, niihin vaikuttavat toimenpiteet ikäryhmittäin, vastuutahot ja seurantamittarit.

Painopisteet on valittu yhtenäisiksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman kanssa yhteistyön vaikuttavuuden tukemiseksi. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattu tavoitteiden taustalla olevia juurisyitä, asukkaiden, kaupungin ja yhteistyötahojen toimintaa tavoitteiden edistämiseksi.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet ovat:

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen (kaikki ikäryhmät)

- Mahdollisuus vaikuttaa kunnan päätöksentekoon ja luottamus päättäjiin lisääntyy
- Kuntalaisten luottamus asuinseudun tulevaisuuteen lisääntyy
- Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen
- Lasten ja nuorten yksinäisyys vähenee

Mielenterveystaitojen vahvistuminen (nuoret, työikäiset)

- Uupumiseen ja ahdistuksen kokemusten väheneminen erityisesti yläkoulu- ja lukioikäisillä
- Työikäisten mielenterveyden edistäminen

Riippuvuuksien ehkäisy (lapset, nuoret, ikääntyneet)

- Päihteiden käytön väheneminen

Tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen (lapset, nuoret, ikääntyneet)

- Koulukiusaaminen vähenee
- Ikääntyneiden kaatumiset vähenevät
- Lähisuhdeväkivalta ja vanhempien lapsiin kohdistama väkivalta vähenee

Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat (lapset, nuoret, työikäiset)

- Yläkoulu- ja lukioikäisten liikkuminen lisääntyy
- Lapset ja nuoret omaksuvat terveelliset ruokailutottumukset ja ylläpitävät niitä
- Työikäisten hyvinvoinnin kokemus lisääntyy

Vanhemmuus vahvistuu (työikäiset)

- Vanhemmuustaidot vahvistuvat

HYTE-tiedolla johtaminen ja rakenteet

- HYTE-kerroin vastuut jaettu

Hyvinvointisuunnitelma on työstetty yhdessä monialaisen toimijajoukon kanssa. Laatimisessa ovat olleet mukana kaikki kaupungin toimialat ja yksiköt, ehkäisevän päihdetyön työryhmä, nuorten ohjaus- ja palveluryhmä, oppilashuoltoryhmä, ikäihmisten hyvinvoinnin työryhmä, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto. Keskeisimpien sidosryhmien (järjestöt, yhdistykset, seurakunnat) toimenpide-ehdotuksia kerättiin verkkokyselyllä ja yhdistysillassa. Kaupunkilaisille järjestettiin yksi avoin keskustelutilaisuus ja lisäksi heidän ajatuksiaan kerättiin perheille suunnatussa Kevätkekkerit tapahtumassa ja hyvinvointi- ja harrastemessuilla. Suunnitelman yhteisellä tekemisellä tavoitteena on ollut sitouttaa toimialojen henkilöstö, sidosryhmät ja kuntalaiset hyvinvointisuunnitelman toteutukseen.

Hallintosäännön 20 § mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin sekä kuntalaisten osallistamisen edistämisestä ja ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavalle toimielimelle kuuluvista tehtävistä. Sosiaali- ja terveyden edistämiseksi annetun lain 6 § mukaan kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus hyväksyy **liitteenä** olevan Suonenjoen kaupungin hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2025-2029 toisen osan eli hyvinvointisuunnitelman ja lähettää kokonaisuuden (osat 1 ja 2) edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen esitteli hyvinvointikertomusta ja hyvinvointisuunnitelmaa 2025-2029.

Ehdotus hyväksyttiin.

Paula Paavilainen poistui kokouksesta klo 18.00.

Pidettiin kokoustauko klo 18.00-18.08.